

ETT MODIGARE LIDINGÖ — FÖR BARNEN OCH FRAMTIDEN

Miljöpartiet de grönas handlingsprogram för Lidingö 2014-2018

Handlingsprogrammet sammanfattar det viktigaste som Miljöpartiet vill genomföra på Lidingö under den kommande mandatperioden¹. Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt djupa beroende av varandra. Vi vill vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda. Denna gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor

Trygga skolor, förskolor och fritids

- Satsa på en trygg och inspirerande arbetsmiljö
- Mer stöd för kunskapsmål och pedagogisk utveckling
- Stärk lärarnas ställning
- Fler vuxna skolan
- Mindre barngrupper i förskolor och på fritids
- God ekologisk mat och giffri miljö

Levande stad och fredad natur

- Utvidgade och nya naturreservat
- Livfull stadsmiljö med fler mötesplatser
- Aveny med spårvagn och högbro
- 8 000 nya bostäder till år 2030
- Lidingöhem ska bygga nya hyresrätter

Ett hållbart Lidingö för alla

- 100 procent förnybar energi år 2030
- Återanvänd och återvinn
- Välkomna minst 100 flyktingar per år
- Återta ansvaret för en tryggare omsorg
- Mer kultur, idrott och föreningsliv
- Öppen demokrati för större delaktighet

TRYGGA SKOLOR, FÖRSKOLOR OCH FRITIDS

Miljöpartiet vill att Lidingös skolor ska ge varje elev de bästa förutsättningar för lärande och utveckling. En trygg skolgång och stöd för att nå kunskapsmålen ska ha högsta prioritet.

Satsa på en trygg och inspirerande arbetsmiljö

De ungas hälsa och välbefinnande måste ses som ett av förskolans och skolans viktigaste kvalitetsmål. Alltför många upplever stress eller kränkningar i skolan. Nu behövs krafttag för att skapa större trygghet, trivsel och arbetsro för barnen, ungdomarna och personalen. Arbetet för en gemensam värdegrund om allas lika värde är viktigt, men också svårt. En starkt samverkan mellan skolan, eleverna och föräldrar krävs för att motverka diskriminering och kränkande behandling.

Mer stöd för kunskapsmål och pedagogisk utveckling

Grundläggande läsförmåga och matematikkunskaper är avgörande för att kunna tillgodogöra sig även annan kunskap. Baskunskaper i svenska och matematik ska prioriteras under de första skolåren, då de är nödvändiga för att klara skola, arbetsmarknad och vardagsliv. Ingen ska behöva lämna årskurs tre utan att kunna läsa, skriva och räkna.

Miljöpartiet vill att alla barn och ungdomar får tillgång till en likvärdig kommunal musik- och kulturskola. Alla gymnasieelever ska få läsa minst ett estetiskt ämne.

Lidingö stad ska erbjuda råd och stöd till skolledningar och förskolechefer i alla verksamheter för att utveckla det pedagogiska arbetet. Alla elever har rätt till stöd för att nå sina och skolans mål.

Stärk lärarnas ställning

Läraryrket ska värderas som ett av våra allra viktigaste yrken. För att fler unga ska vilja satsa på att bli lärare vill Miljöpartiet skapa bättre karriärmöjligheter, ge mer kompetensutveckling och högre lön. Miljöpartiet föreslår en "ordinationsrätt" för lärare, att själva kunna bestämma om en elev ska få extra hjälp med något i skolan. Med mindre administration och fler medarbetare ska lärarna få mer tid med eleverna, till undervisning och samtal.

Fler vuxna i skolan

Alla skolor ska erbjuda plats och likvärdiga möjligheter åt varje elev, var och en med olika förutsättningar och behov. Skolan ska ge elever stöd för att möta utmaningar i ett tidigt skede. Särskilt stöd ska erbjudas alla barn och ungdomar efter behov, oavsett vilken förskola eller skola som de har valt och vare sig den är i kommunal eller fristående regi. Därför vill Miljöpartiet satsa mer på riktade stöd för specialpedagoger, elevassistenter, skolhälsovård och bemannade skolbibliotek.

Besparingarna på skolpersonal får inte fortsätta. Då är det bättre att höja skatten. Under flera år har skolpengen räknats upp med mindre än kostnadsutvecklingen för personal och lokalhyror. Tillgången till vikarier måste återställas.

Mindre barngrupper i förskolor och på fritids

Mindre barngrupper i förskolor och på fritids ska ge alla barn den uppmärksamhet som de behöver. Miljöpartiet vill också etablera en bemannad parklek.

God ekologisk mat och giftfri miljö

Bra mat ger gladare barn. De 25 procent av maten i Lidingö stads serveringar som är ekologisk idag motsvarar bara mjölkens andel. Inom tolv år ska 100 procent av maten vara ekologisk (minst 50 procent om fyra år och 75 procent om åtta år). De flesta skolorna ska tillaga maten i egna kök. Ekologiskt producerad mat ger en bättre miljö, mindre övergödning och ett bättre djurskydd.

Förskolor ska vara fria från hälso- och miljöfarliga kemikalier, i leksaker, textilier och övrig miljö. De förskolor som ställer höga krav på den inre och yttre miljön ska kunna få extra anslag.

LEVANDE STAD OCH FREDAD NATUR

Lidingö har värdefulla, men ändå begränsade friområden, som behöver användas varsamt och skyddas mot ytterligare exploatering. Allt levande har ett egenvärde, oavsett dess nytta för människan.

Naturen ger oss rekreation och erbjuder även andra så kallade ekosystemtjänster, som rening av vattnet, upptagning av partiklar och rum för en biologisk mångfald. I natur- och kulturarvet finns också en kunskapsbank som kan användas i arbetet för en hållbar utveckling och mindre sårbarhet.

Kommunen har en liten yta, centralt i regionen, men tätortsbebyggelsen är relativt gles. Ny bebyggelse ska tillkomma som kompletterande förtätningar, inte spridas på bekostnad av naturen. För att bidra till en bättre balans av Lidingöbor med olika bakgrund och åldrar behövs fler och särskilt mindre lägenheter. Planeringen ska minska transportbehoven och ta kollektivtrafiken som utgångspunkt. Lidingöhem ska bidra till att bygga fler nya hyresrätter.

Utvidgade och nya naturreservat

Lidingös stora friluftsområden ska skyddas och ses som en del av regionens viktiga gröna kilar. Avverkningarna ska minimeras, så att skogen får växa sig äldre. Arbetet ska ledas med ekologisk kompetens. En skonsam naturvård ger bättre rekreativvärden än dagens skogsbruk. Större delar av öns natur ska bevaras och skyddas inom utvidgade och nya naturreservat. Med bättre gröna samband får djur och växter spridningsvägar, så att den biologiska mångfalden kan öka.

Lidingö stads mark och tomter i naturområden ska inte privatiseras, exploateras eller bebyggas. Lidingö ska upprätthålla och återskapa strandskyddet, för både rekreation, växt- och djurlivet. Miljöbalkens regler ska beaktas och naturinventeringar genomföras redan i början av planprocesser, för att skydda bland annat vatten och nyckelbiotoper.

Livfull stadsmiljö med fler mötesplatser

Lidingö ska vara ett aktivt och levande samhälle, inte en sovstad. Den centrala stadskärnan och stadsdelstorgen ska rymma service och handel, attraktiva mötesplatser, kultur och nöjen, bostäder och arbetsplatser. Handeln i Lidingö centrum behöver utvecklas för att kunna hävda sig då Norra Djurgårdsstaden byggs ut. Närheten skapar ett mer miljövänligt samhälle och livskvalitet för fler.

Ön behöver fler arbetstillfällen för mindre pendlingsbehov. Lidingö stad ska utveckla en offensiv näringslivsplan. Ett kommunalt bidrag till det lokala näringslivet och föreningar ska skapa fler sommarjobb för ungdomar.

Aveny med spårvagn och högbro

Lidingöbanan ska gå som spårvagn i mitten av en aveny mellan Skärsåtra och Lidingö Centrum, vidare till Torsvik och över högbro till Ropsten. Avenyn ska bli ett livfullt stråk med handel, service och bostäder, istället för den otrivsamma barriär som Södra Kungsvägen är idag.

Miljöpartiet vill satsa på en utbyggd och attraktiv kollektivtrafik. Fotgängare och cyklister ska prioriteras i trafiken, för säker och bekväm framkomlighet. Lägre hastighetsbegränsningar är betydelsefulla även för att minska bullerstörningar.

Den nya spårbron som planeras för att stå färdig år 2020 måste bli en högbro från Torsvik, med plats för dubbelspår och en segelfri höjd som bör vara 12,5 meter, för att bli användbar under sin hundraåriga livslängd. Kabinbana bör undersökas som möjlighet till fasta förbindelser mellan Käppala och Orminge respektive Larsberg och Frihamnen. Även båtpendlingen ska utvecklas.

8 000 nya bostäder till år 2030

Lidingö ska planera för en utveckling i takt med regionen och att möjliggöra en mer balanserad blandning av Lidingöbor med olika bakgrund och åldrar. Därför behövs fler små lägenheter för unga och minst hälften bör vara hyresrätter.

Ny bebyggelse ska tillkomma på redan använd mark med bostadsnära grönområden. Lidingös stadskärna kan växa längs Lidingöbanan mellan Torsvik och Skärsåtra. En medborgardialog ska genomföras om hur Bergsåtra, Dalénum, Larsberg och Gångsåtra ska länkas ihop starkare och läka samman till en mer trivsam och hållbar helhet. Bebyggelsen vid stadsdelstorgen ska också kompletteras, t.ex. på Näset, i Rudboda och Brevik.

Lidingö stad ska uppmuntra att fler väljer miljövänliga färdssätt. Bättre stråk av cykelvägar ska planeras och anläggas. Användningen av elbilar ska stimuleras genom en utbyggnad av laddstolpar. Bilpool bör finnas som standard för ny bostadsbebyggelse. Bilparkering ska rymmas i garage inom nya byggnader. Avgifter och hyra för parkering på stadens egendom bör motsvara en marknadsmässig värdering av marken.

Lidingöhem ska bygga nya hyresrätter

Lidingöhems fastighetsbestånd ska växa. Nya bostadshus ska byggas med eget kapital, privata nyinvesteringar och en marknadsmässig belåning. Lidingö stad ska även i fortsättningen kunna förmedla bostadsbolagets lediga hyresrätter, bland annat för sociala behov.

Staden ska investera i tillgångar av allmänintresse, som mark, fastigheter och infrastruktur, för ett långsiktigt ägande. Om tillgångar ska säljas bör intäkten efter skatt som minst vara ett realistiskt återanskaffningsvärde, vad motsvarande skulle kosta att köpa.

ETT HÅLLBART LIDINGÖ FÖR ALLA

Miljöpartiet vill att Lidingö stad ska verka för en ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar utveckling, som tillfredsställer dagens behov, utan att äventyra kommande generationers möjligheter.

Klimathotet är en ödesfråga som måste tas på allvar. Klimatförändringen måste hejdas till + 1,5 grader Celsius. Lidingö ska ställa om och bli ett föredöme som klimatsmart samhälle. Det behövs även större kunskap och försiktighet med vilka kemikalier som finns omkring oss i vardagen.

Många av jordens livsmiljöer håller på att förstöras och många arter håller på att gå förlorade. Ekosystem hotas av kollaps. En bättre hushållning med jordens begränsade resurser och ansvar för hela kretslopp är även förutsättningar för ekonomisk hållbarhet. Politiken ska göra det lätt att leva miljövänligt och klimatsmart.

På Lidingö ska alla kunna känna sig välkomna, respekterade och trygga, i livets alla skeden. Staden ska verka för social inkludering och bättre folkhälsa, bland annat genom att stärka kulturen och kreativa miljöer. Vi ser jämlikhet och jämställdhet som grunder för ett rättvist samhälle och är övertygade om att olikheter och mångfald berikar.

100 procent förnybar energi år 2030

Lidingöbornas totala klimatpåverkan ska vara mindre än för svenskar i genomsnitt.

Lidingö stad ska utöka sin energirådgivning med tips om hur Lidingöbor kan hushålla bättre med energi och producera egen el. Som pedagogiskt exempel för andra fastighetsägare ska staden utföra en av sina byggnader som ett passivhus, som hålls uppvärmt av de människor som vistas inomhus och värmen från apparater. Käppalaverkets spillvärme ska återvinnas.

Staden ska ta fram en uppförandekod för sin verksamhet med höga etiska, sociala och miljökrav, även för upphandlingar och inköp. Upphandlingar ska utformas så att även småföretag ska kunna konkurrera. Stadens miljöprogram ska omfatta alla relevanta av riksdagens miljö kvalitetsmål, även för grundvattnet. I nästa steg bör en kommunal hållbarhetsredovisning tas fram.

Återanvänd och återvinn

Många föremål borde, hellre än att kasseras, hitta nästa användare för återbruk i en kretsloppsekonomi. Underhåll och reparationer ger längre livslängder. Lidingö stad ska bidra till mindre avfall och slutna kretslopp samt att göra en hållbar konsumtion möjlig.

Staden ska underlätta för alla Lidingöbor att källsortera sina sopor för återvinning. Alla Lidingöbor, även i lägenhet, ska kunna lämna sitt matavfall för rötning till biogas och biogödsel. Den nya återvinningscentralen i Stockby ska göras tillgänglig med kollektivtrafik och ta emot föremål för återbruk. Staden ska också ta ansvar för att återvinningsstationer finns lätt tillgängliga samt hålls rena och snygga.

Välkomna minst 100 flyktingar per år

Lidingö ska ge en fristad åt fler flyktingar och skyddsbehövande, såväl ensamkommande ungdomar som vuxna och familjer. Vi ska verka i Raoul Wallenbergs anda och Lidingö ska ta ansvar i minst samma utsträckning som andra delar av regionen och landet.

För att bidra till kulturutbyten och globala perspektiv ska Lidingö stad utveckla sitt internationella nätverk med vänorter i Asien, Afrika och Latinamerika, delar av världen som genomgår en stark utveckling.

Återta ansvaret för en tryggare omsorg

Politiker måste ta ett starkare ansvar för att trygga omsorgens kvalitet, bland annat tillräcklig bemanning. Nuvarande pengssystem har minskat stadens möjligheter att ställa krav och följa upp kvaliteten inom omsorgen. Erfarenheterna av LOV (lagen om valfrihetssystem) måste utvärderas och alternativen ska övervägas. Lidingö stad skulle kunna stärka kvalitetskontrollen och fortsätta att erbjuda valmöjligheter genom entreprenader.

Behovet av omsorgsplatser ökar då Lidingös befolkning blir äldre. För att locka och behålla personal måste arbetsmiljön bli bättre. Miljöpartiet vill inrätta en omsorgsamordnare, som stöd för omsorgstagare, deras anhöriga och personalen, så att vård- och omsorgsinsatser kan anpassas bättre till varje omsorgstagares perspektiv och behov.

Alla ska kunna vara delaktiga i samhället, även personer med funktionsnedsättningar. En handlingsplan ska identifiera och avhjälpa hinder för god tillgänglighet.

Staden ska vara en garant för att ett hospice, med god vård i livets slutskede, finns kvar på eller nära Lidingö, så att anhöriga lätt kan komma på besök.

Mer kultur, idrott och föreningsliv

Lidingö stads verksamhet för idrott, fritid och kultur har ett framgångsrikt, hälsofrämjande arbetssätt. Ändå är dess budget otillräcklig och bara 2/3 av genomsnittet för kommuner i regionen. Miljöpartiet vill behålla den goda verksamhet som finns och satsa kraftfullt på att skapa mer. Kultur- och föreningslivet behöver stärkas, framför allt för unga och äldre.

Staden ska stödja breddidrott som främjar gemenskap och folkhälsa för barn och ungdomar. Alla bör kunna delta, jämställt och på lika villkor. Lidingö stad och Stockholms stad bör undersöka möjligheter att gemensamt bygga en ny och större simhall.

Staden ska säkerställa en jämställd satsning på olika fritidsverksamheter för ungdomar. Arbetet för att bryta förutfattade meningar ska fortsätta för att hävda Lidingös öppenhet med respekt för mångfald. Ett ungdomsråd, av och för ungdomar, ska stärka unga Lidingöbornas möjligheter att delta politiskt och påverka den lokala utvecklingen. Rådet ska ge ungdomar ett verkligt inflytande och politiker en bättre tillgång till deras synpunkter.

Musikskolan och Sagateatern ska öka antalet platser för att möta intresset från många sökande. Miljöpartiet vill utveckla verksamheterna ytterligare inom en kulturskola. En mötesplats för ungdomar borde finnas i anslutning till Lidingö centrum och på sikt skulle ett större kulturhus vara önskvärt.

Öppen demokrati för större delaktighet

Alla Lidingöbor ska lätt kunna informera sig och känna sig delaktiga i demokratin. Det kräver en större öppenhet än vad som finns idag och bättre möjligheter till att delta, med ett verkligt inflytande också mellan valen. Miljöpartiet vill bland annat inrätta en allmänhetens frågestund vid kommunfullmäktige och att de folkvalda ska ta emot och behandla så kallade medborgarförslag.

Medborgare ska ha goda möjligheter till insyn i kommunal verksamhet, oavsett utförare. Medarbetarna bidrar till en kontinuerlig kvalitetsutveckling i Lidingö stads verksamhet för Lidingöborna. Ett meddelarskydd som motsvarar det för offentliganställda ska finnas även för privatanställda i verksamheter som finansieras av staden.

För att upprätthålla ett brett förtroende för den representativa demokratin ska arvoden till förtroendevalda vara skäliga. Ingen ska ersättas med mer än en riksdagsledamot och de ekonomiska resurserna till partier och deras företrädare ska fördelas i proportion till mandat i kommunfullmäktige.

Mellanmänsklig tillit och ett brett deltagande i samhället och demokratin är framgångsfaktorer för ett tryggt och öppet samhälle.

i Handlingsprogrammet antogs av medlemsmötet för Miljöpartiet de gröna i Lidingö den 13 maj 2014.
Redaktionella ändringar slutfördes den 27 juni 2014.